VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Administracji i Cyfryzacji (nr 124)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 376)**

z dnia 23 lipca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Cyfryzacji (nr 124)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 376)

23 lipca 2015 r.

Komisje: Administracji i Cyfryzacji oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Piotra Zgorzelskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, rozpatrzyły:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o powiecie metropolitalnym (druk nr 2107).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Wójcik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Daniel Baliński** naczelnik wydziału Polityki Regionalnej i Instrumentów Terytorialnych Departamentu Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, **Monika Małowiecka** ekspert Związku Powiatów Polskich, **Jarosław Wieczorek** członek Zarządu Górnośląskiego Związku Metropolitalnego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Grażyna Kućmierowska**, **Dariusz Myrcha**, **Jolanta Ostrowska** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Miller**, **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowni państwo. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji: Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Administracji i Cyfryzacji.

Bardzo serdecznie witam w imieniu własnym i przewodniczącego Orzechowskiego. Witam panie i panów posłów, zaproszonych gości. Witam panią minister Hannę Majszczyk oraz pana ministra, który jeszcze przed chwilą tu był, pana Marka Wójcika. Witam również wszystkich, którzy im towarzyszą, a których nie przedstawiłem imiennie. Bardzo serdecznie witam.

Porządek dzienny posiedzenia Komisji, który został dostarczony państwu posłom, przewiduje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o powiecie metropolitalnym – druk nr 2107. Przedstawi przewodniczący podkomisji, poseł Jacek Brzezinka. Czy jest sprzeciw wobec zaproponowanego porządku dziennego posiedzenia Komisji? Nie słyszę, stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny posiedzenia Komisji. Proszę pana posła Jacka Brzezinkę.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Jeszcze nie wszyscy przyszli z sali. Niektórzy dopiero idą.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

A pan, panie pośle, wszedł do sali, gdzie obraduje Komisja, czy może do innej sali?

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Do tejże.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

No to kultura osobista również obowiązuje. Proszę pana posła Jacka Brzezinkę, o przedstawienie sprawozdania podkomisji.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Dziękuję. Panowie przewodniczący, pani minister, panie ministrze, szanowni państwo, podkomisja nadzwyczajna powołana przez Komisje: Administracji i Cyfryzacji oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej rozpatrzyła poselski projekt ustawy o powiecie metropolitalnym. Na posiedzeniu Komisji w dniu 20 lipca przyjęła sprawozdanie, które mam zaszczyt dziś przedstawić Komisjom.

W toku prac podkomisji wniesiony przez grupę posłów projekt ustawy został znacząco zmieniony. Wręcz mogę powiedzieć, że projekt przedstawiony w trakcie pierwszego czytania projektu na posiedzeniu Sejmu, był punktem wyjścia do wypracowania w podkomisji ustawowych rozwiązań adresowanych dla obszarów metropolitalnych. Było to możliwe dzięki dużej otwartości wnioskodawców na uwagi i zastrzeżenia podnoszone w stanowiskach i opiniach zgłaszanych do pierwotnych zapisów projektu, zarówno przez posłów, ekspertów, środowiska samorządowe lub inne podmioty zainteresowane kształtem projektu.

Prace nad projektem odbyły się z udziałem zaproszonych przedstawicieli organizacji samorządowych, tj. Związek Powiatów Polskich, Związek Miast Polskich, Górnośląski Związek Metropolitalny. Ponadto proponowane rozwiązania, były konsultowane z przedstawicielami samorządów.

W tym miejscu, chcę mocno podkreślić zaangażowanie strony rządowej w prace nad projektem. Na każdym etapie prac, podkomisja mogła liczyć na merytoryczne wsparcie ze strony ministra, podsekretarza stanu w MAC pana Marka Wójcika i jego współpracowników oraz przedstawicieli innych resortów.

Przypomnę słowa przedstawiciela wnioskodawców, przewodniczącego Marka Wójcika, z jego wystąpienia z pierwszego czytania. Cytuję: „Mamy świadomość…”.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Prosimy o ciszę.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

„Mamy świadomość, że praca nad projektami poselskimi jest trudna, szczególnie nad takimi, które budzą różne wątpliwości. Chcę podkreślić wkład pracy, jaki w toku dyskusji nad projektem ustawy wnieśli przedstawiciele sejmowego Biura Legislacyjnego. Gdyby nie te, przytoczone przeze mnie okoliczności, niezwykle trudno byłoby wypracować podkomisji, w o cenie podkomisji, dobre i ustawowe rozwiązania, które dziś przedstawia podkomisja nadzwyczajna w swoim sprawozdaniu”.

Przechodząc do treści merytorycznej projektu ustawy zacznę od sprawy podstawowej. Podkomisja z uwagi na podnoszone zarzuty tworzenia czwartego szczebla samorządu, zrezygnowała z proponowanej przez wnioskodawców w projekcie ustawy formuły powiatu metropolitalnego rozumianej jako wspólnota samorządowa. Przyjęła, że związek metropolitalny to forma współpracy gmin i powiatów w realizacji zadań publicznych. Zachowana została fakultatywność tworzenia związków metropolitalnych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, co oznacza, że wejście ustawy w życie, nie powoduje utworzenia z mocy prawa żadnego związku metropolitalnego. Zwracam na to uwagę, bo ma to również znaczenie w kwestii skutków finansowych przyjętych w projekcie ustawy rozwiązań dla budżetu państwa. O tym jeszcze powiem w dalszym toku mojego wystąpienia.

Utworzenie związku może nastąpić na wniosek zainteresowanej jednostki samorządu terytorialnego, czyli gminy, powiatu lub inicjatywy własnej Rady Ministrów. Wydanie stosownego rozporządzenia musi poprzedzić zasięgnięcie opinii wszystkich rad gmin i powiatów, a także sejmiku województwa oraz wojewody. Musi nastąpić uzyskanie pozytywnych opinii min. 50% gmin, 70% miast na prawach powiatu oraz 50% powiatów. Niezależnie, rady gmin i powiatów zobowiązane są do przeprowadzenia konsultacji w sprawie utworzenia związku metropolitalnego z mieszkańcami.

Art. 4 projektu w wersji przedstawionej w sprawozdaniu, określa warunki, jakie muszą zostać spełnione, by związek metropolitalny mógł zostać utworzony. Obszar związku musi być zamieszkany przez min. 500 tys. mieszkańców. W jego skład wchodzić będzie miasto na prawach powiatu, które jest siedzibą wojewody lub sejmiku województwa. W przypadku, gdy siedziby są w różnych miastach – a tak jest w przypadku dwóch województw – związek metropolitalny może zostać utworzony, jeżeli w jego składa wchodzą obydwa miasta.

Również w drodze rozporządzenia Rady Ministrów następować będzie zmiana granic, nazwy lub siedziby władz związku metropolitalnego, a także ewentualne zniesienie związku.

W trakcie prac podkomisji do projektu ustawy zostały wprowadzone przepisy, które – kolokwialnie mówiąc– regulują harmonogram procesu tworzenia związku metropolitalnego. Przepisy te stanowią, że rozporządzenie Rady Ministrów jest wydawane najpóźniej do 30 kwietnia. Związek tworzony będzie z dniem 1 lipca, a realizację zadań rozpocznie z dniem 1 stycznia roku następnego. Po wydaniu rozporządzenia Prezes Rady Ministrów, wyznaczy pełnomocnika, który do czasu wyboru władz związku, będzie pełnić funkcje organów tego związku, realizując zadania określone w art. 9 ustawy.

W istotny sposób zmieniony został zakres zadań związku metropolitalnego. Art. 11 projektu mówi, że związek metropolitalny wykonywać będzie zadania publiczne w zakresie: uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszarów związku; rozwoju obszarów związku; publicznego transportu zbiorowego na obszarze związku; ustalania przebiegu dróg krajowych i wojewódzkich na obszarze związku; zarządzania gospodarką odpadami; współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw oraz promocji związku metropolitalnego.

Przyjmując wnioski strony samorządowej podkomisja zrezygnowała z rozwiązania, by z mocy prawa związek metropolitalny przejmował zarządzanie drogami krajowymi z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych oraz drogami wojewódzkimi położonymi na obszarze związku. Mając na uwadze, że wiele odcinków dróg krajowych i wojewódzkich, zwłaszcza na obszarze miast na prawach powiatu, pełni dziś w zasadzie rolę ulic miejskich, podkomisja uznała, że przejęcie zarządzania drogami przez związek metropolitalny winien odbywać się w drodze porozumienia z prezydentem miasta lub zarządem województwa. Porozumienie powinno określać również warunki finansowe wykonywania tego zadania.

Ponadto związek metropolitalny będzie mógł realizować inne zadania publiczne należące do zakresu działania gmin, powiatów, samorządów województwa lub koordynować realizację zadań na podstawie zawieranych porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego. Również w oparciu o zawarte porozumienia, związek metropolitalny będzie mógł realizować zadania należące do zakresu działania administracji rządowej.

Szanowni państwo, podkomisja zdecydowała, że organami związku będą: zgromadzenie związku jako organ stanowiący i kontrolny, którego członkowie wybierani są w wyborach bezpośrednich na trwającą 4 lata kadencje w liczbie 15 radnych w związku liczącym do 1 mln mieszkańców oraz po dwóch radnych na każde kolejne rozpoczęte 500 tys. mieszkańców; zarząd związku liczący 3 osoby. W toku prac podkomisji, zrezygnowaliśmy w zawartej pierwotnej wersji projektu, łączenia funkcji przewodniczącego obu organów.

Podkomisja rozstrzygnęła, że mandatu radnego i członka zarządu nie można łączyć z członkostwem w organie jednostki samorządu terytorialnego, z pełnieniem funkcji wójta, burmistrza, prezydenta lub ich zastępców oraz wykonywaniem funkcji wojewody lub wicewojewody.

Podkomisja przesądziła i proponuje w sprawozdaniu, by do działalności organizacji zgromadzenia oraz praw i obowiązków radnych zgromadzenia, stosować odpowiednie przepisy dotyczące sejmiku województwa oraz radnych sejmiku. Podobnie w przypadku członków zarządu, skarbnika i sekretarza związku, by stosować odpowiednie przepisy dotyczące zarządu, skarbnika i sekretarza województwa.

Uznając, że działalność związku metropolitalnego nie powinna być prowadzona w oderwaniu od funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład związku, podkomisja proponuje utworzenie przy zgromadzeniu związku komisji

metropolitalnej, którą tworzyć będą: wójtowie, burmistrzowie, prezydenci oraz starostowie jednostek samorządu terytorialnego wchodzący w skład związku, a także marszałek zarządu województwa na obszarze, w którym znajduje się związek. Zasady działania komisji zostaną określone w statucie związku. Z kolei, odpowiadając na podniesione przez samorządy uwagi…

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowni państwo, pan poseł nie ma możliwości przedstawienia sprawozdania. Dlatego bardzo prosimy o ciszę.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Dziękuję panie przewodniczący. Odpowiadając na podnoszone przez stronę samorządową uwagi dotyczące przepisów zawartych w pierwotnej wersji ustawy, które pozwalały na przejmowanie mienia jednostek samorządu terytorialnego przez powiat metropolitalny, podkomisja proponuje zastąpienie tego trybu trybem porozumienia między związkiem a gminami lub powiatami, analogicznie do porozumień zawieranych dla przejęcia mienia od Skarbu Państwa.

Konsekwencją zmian wprowadzonych do projektu ustawy w trakcie zmian podkomisji są uzupełniania projektu o zmiany w przepisach obowiązujących. Najistotniejsze z nich dotyczą ustaw: o drogach publicznych; planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; dochodach jednostek samorządu terytorialnego; zasadach prowadzenia polityki rozwoju; publicznym transporcie zbiorowych; odpadach oraz ustawy – Kodeks wyborczy.

Przedstawiając niniejsze sprawozdanie podkomisji, chcę w zakresie zmian w przepisach obowiązujących omówić dwie sprawy. Pierwsza z nich to dochody związku metropolitalnego. Podkomisja w sprawozdaniu przedstawia następujące rozwiązanie: w art. 68 wskazuje, że źródłami dochodów związku metropolitalnego są: udział w podatku dochodowym od osób fizycznych zamieszkałych na obszarze związku metropolitalnym. Wysokość udziału we wpływach od podatku dochodowego od osób fizycznych wynosi 9%. Sposób obliczania udziału jest analogiczny do sposobu obliczania udziału gmin i powiatów samorządowych województw w podatku dochodowym od osób fizycznych. Ponadto są to: dochody uzyskiwane przez metropolitalne jednostki budżetowe oraz wpłaty od metropolitalnych zakładów budżetowych; dochody z majątku związku; spadki, zapisy i darowizny; odsetki od pożyczek, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej; odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody związku; odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych związku; dotacje z budżetu państwa; dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego oraz inne dochody należne związkowi metropolitalnemu na podstawie odrębnych przepisów.

Jest to istotna zmiana w stosunku do propozycji wnioskodawców. Zmiana wynika z uzyskanych w trakcie prac Komisji, że: po pierwsze, zapisy projektu ustawy przedstawionej w druku nr 2107 mogą być interpretowane w inny sposób niż było to intencją wnioskodawców. Ponieważ udział powiatu metropolitalnego w podatku dochodowym od osób fizycznych i osób prawnych – było tam takie rozwiązanie – zgodnie z częścią opinii, które uzyskaliśmy, może być taki sam jak udział miast w części powiatowej i powiatów tworzących powiat metropolitalny. Intencja wnioskodawców była inna, otóż, by udział, w zależności od podziału zadań, był dzielony między miasta i powiaty tworzące związek metropolitalny i powiat metropolitalny. Przypomnę, że również była propozycja, by przez 5 lat jednostki te były zwolnione z wpłaty na tzw. janosikowe i by dodatkowo miały zwiększony udział w podatku dochodowym od osób fizycznych o 5%.

Ponadto poważne wątpliwości budziła możliwość realizacji obowiązku jaki nakładał pierwotny projekt wyliczenia kosztów poszczególnych zadań, których realizację miałby przejąć powiat metropolitalny. Tak jak powiedziałem, taki obowiązek był nałożony pierwotnymi przepisami projektu ustawy na Ministra Finansów.

Wobec powyższych opinii, podkomisja przyjęła rozwiązanie, które w jej ocenie zapewnia stabilne finansowanie działań związku metropolitalnego oraz stanowi poważną zachętę do realizacji zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego przez tworzone w przyszłości związki metropolitalne. Przykłady wielu funkcjonujących w Europie i na świecie metropolii pokazują, że przynosi to pozytywne efekty, zarówno

w jakości realizacji zadań publicznych, obniżaniu kosztów realizacji, a przede wszystkim, ma znaczenie dla poprawy standardu życia mieszkańców tych obszarów.

W tym miejscu, jeszcze raz chcę podkreślić, że wejście w życie ustawy, nie tworzy z mocy prawa żadnego związku metropolitalnego. Zatem z punktu widzenia skutków dla budżetu państwa, jest obojętne w ocenie podkomisji.

Odnosząc się do proponowanych w sprawozdaniu podkomisji zmian w ustawie – Kodeks wyborczy, informuję, że podkomisja podtrzymała proponowaną w pierwotnym projekcie, by wybór radnych w zgromadzeniach, odbywał się w okręgach wyborczych, w których wybiera się od trzech do pięciu radnych. Wprowadziliśmy rozwiązanie, że okręgiem wyborczym jest gmina lub jej część, z możliwością łączenia gmin w celu utworzenia okręgu wyborczego w sytuacji, jeśli liczba radnych wybieranych do zgromadzenia związku w danej gminie była mniejsza niż trzy. Natomiast podział gminy na dwa lub więcej okręgów jest możliwy jedynie w sytuacji, gdyby liczba radnych przypadających na gminę była większa niż pięć. Pozwolę sobie zwrócić na to uwagę, ponieważ w dużym stopniu dyskusja wokół projektu, toczyła się w oparciu o przykład konurbacji górnośląskiej. Natomiast, miejmy świadomość, że metropolie będą mogły być tworzone również w innych miejscach w Polsce np. taka sytuacja może wystąpić w przypadku tworzenia metropolii z udziałem miasta Wrocław lub Kraków. To powoduje, że w innym przypadku, jeśli nie będzie można dzielić dużych miast na okręgi wyborcze, to nie dałoby się zachować zasady proporcjonalności wyboru.

Zbliżając się powoli do końca mojego wystąpienia, chcę jeszcze zwrócić uwagę na jedną sprawę. Otóż, podkomisja przyjęła zmianę momentu wejścia w życie ustawy. Podkomisja proponuje, by ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Podstawową przesłanką takiego rozwiązania jest kwestia uniknięcia – kolokwialnie mówiąc – kolizji ze zmianami ustaw, które zmieniane są ustawą o powiecie metropolitalnym, zmianami, które wchodzą w życie przed 1 stycznia 2016 r. Gdyby przyjąć datę wejścia w życie ustawy proponowaną przez wnioskodawców, to byłaby konieczność wprowadzenia do projektu wielu przepisów przejściowych, a jest to w sytuacji, w której i tak utworzenie związku metropolitalnego w 2015 r. jest niemożliwe. Zatem, uznaliśmy datę wejścia w życie z dniem 1 stycznia, za właściwe rozwiązanie.

Szanowni państwo, dość obszernie przedstawiłem sprawozdanie, ale tak jak powiedziałem na początku, w toku prac podkomisji projekt ustawy został znacząco zmieniony. Jeszcze raz chcę bardzo serdecznie podziękować wszystkim uczestniczącym w posiedzeniach podkomisji, którzy z dużym zaangażowaniem począwszy od członków podkomisji, przedstawicieli rządu, przedstawicieli środowisk samorządowych, pracowników Biura Legislacyjnego, uczestniczyli w posiedzeniach podkomisji. Dziękuję za efektywną i wspólną pracę.

W imieniu podkomisji, wnoszę o przyjęcie projektu ustawy zgodnie z treścią przedstawioną w sprawozdaniu podkomisji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję serdecznie panu posłowi. Otwieram dyskusję. Proszę, państwo posłowie zapisywać się do dyskusji. Pan poseł Wójcik. Nie widzę więcej chętnych. Zamykam dyskusję.

Poseł Marek Wójcik (PO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jestem przedstawicielem wnioskodawców. Chcę bardzo podziękować za prace podkomisji. Komisja obradowała aż na dziesięciu posiedzeniach. W związku z tym, rzeczywiście mieliśmy możliwość najpierw przedyskutowania projektu, a następnie podjęliśmy próbę uzgodnienia wyników dyskusji w ostatecznym kształcie sprawozdania.

Projekt, tak jak podkreślił pan przewodniczący, został bardzo przebudowany. Cieszę się ze zmian, mimo, że zmieniają one pierwotne przedłożenie, z którym wnioskodawcy przyszli do Wysokiej Izby, to moim zdaniem sprawiają, że projekt będzie znacznie mniej kontrowersyjny. Liczę, że zyska akceptację ze strony większej części Wysokiej Izby. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia sprawozdania podkomisji. Przepraszam, kto chciał zabrać głos? Pani minister Hanna Majszczyk.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, z ramienia resortu finansów braliśmy udział w pracach nad tworzonym projektem ustawy o związku metropolitalnym. Na wstępnie chcę podkreślić, że absolutnie nie jesteśmy przeciwni tworzeniu takiej jednostki i rozumiemy uzasadnienie wnioskodawców, co do potrzeby stworzenia tego podmiotu, idei, która temu służy. Jednak przedłożony przez podkomisję projekt dla Wysokich Komisji, naszym zdaniem, w kilku miejscach wymaga zmian. A jeśli chodzi o resort finansów, to przyjęte propozycje nie mogą być zaakceptowane.

Powiem dlaczego. Otóż, zgodnie z regulacjami projektu, zarówno wcześniej jak i obecnie, związek metropolitalny przyjmuje zadania. Tak jak przedstawił poseł sprawozdawca, za tymi zadaniami mają iść źródła dochodów dla realizacji tych zadań. Oczywiście takie podejście jest – ze wszech miar – właściwe. Należy pamiętać o jednej rzeczy, że 90% zadań, a nawet 95% jest przesuwane z powiatu i gminy na poziom związku metropolitalnego. Jeżeli zadania są przesuwane, to również środki… przepraszam, które dziś są w gminach i powiatach, powinny iść za zadaniami. Tymczasem, w projekcie, który jest wynikiem prac podkomisji, zapewnia się udział w PIT związku metropolitalnego w wysokości 9%. Rzeczywiście, tak jak powiedział pan poseł sprawozdawca, nie ma bezpośredniego skutku finansowego. To Rada Ministrów o tym decyduje. Jednak tworzymy system. Jeżeli taka decyzja zostanie podjęta, to należy mieć na uwadze, jakie będą to skutki.

Jeśli odniesiemy skutki w tej wersji, jedynie do powiatu metropolitalnego, związku metropolitalnego Aglomeracji Śląskiej, są rzędu prawie 400 mln zł. A projekt nie jest robiony tylko dla Aglomeracji Śląskiej, ale dla całego kraju. Oznacza, to, że w przypadku występowania o utworzenie związku, próg wynosi 500 tys. osób zamieszkałych na terenie takich aglomeracji. Znaczy to, że można sobie wyobrazić, ile może być potencjalnych wniosków i jakie są mogą być tego konsekwencje.

Dlatego, naszym zdaniem, jeśli takie zadania przejmuje związek, to rozwiązania, które powinny być zaproponowane, powinny być związane z tym, że źródła i wydatki, które dziś są ponoszone w ramach gmin i powiatów, przechodzą do związku. Oczywiście można sobie wyobrazić, że przez jakiś czas, dofinansowanie ze strony budżetu państwa na pierwszy okres kilku lat tworzenia związku, by organizacja mogła rozpocząć funkcjonowanie, jednak nie może być to zasilanie w nieskończoność bez przesunięcia środków od podmiotów, które mają tworzyć ten związek, i u których te związki zostają. Dodatkowo w projekcie – oczywiście są to już uwagi…

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Proszę państwa, są to istotne rzeczy, które być może za chwilę zdecydują o losie tego projektu, dlatego warto żebyśmy się wsłuchali.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Chcę jeszcze powiedzieć o dwóch kwestiach. Uwagi te, w stosunku do pierwszych słów, które wygłosiłam, mają znaczenie drugorzędne, ale jednak. Przewiduje się utworzenie pełnomocnika ds. związku metropolitalnego. Trudno znaleźć uzasadnienie, dlaczego ma on być finansowany przez urząd wojewódzki, a nie przez związki powiatów i gmin, które tworzą związek metropolitalny.

Podobna uwaga dotyczy wyposażenia w siedzibę związku. Dziś, zwłaszcza w Aglomeracji Śląskiej, gdzie związek funkcjonuje od 2009 r., rozumiemy, że gdzieś ma pomieszczenia, w których jego funkcje są wykonywane.

Tak jak powiedziałem, pierwszorzędna uwaga dotyczy konstrukcji finansowania zapewnienia źródeł dochodów na wykonywanie zadań. Naszym zdaniem, środki powinny być przesunięte z jednostek, które są odciążone od ich wykonywania. W całym spektrum działań, które są wykonywane, działania największej wagi, to zapewnienie transportu zbiorowego. Transport zbiorowy dziś np. w Aglomeracji Śląskiej, finansowany jest przez gminy, w sumie w wysokości ok. 400 mln zł. Te pieniądze z gmin powinny iść do związku.

Również w projekcie, w art. 26 proponuje się zwiększenie subwencji drogowej na wykonywanie przez związek zadań w zakresie zarządzania drogami. Tymczasem, zadania nie przechodzą do związku, więc nie ma podstaw do zwiększenia subwencji drogowej na ten cel. Ponieważ, zgodnie z projektem, zadania te nie przechodzą. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję bardzo pani minister Hannie Majszczyk, która podniosła istotne sprawy związane z finansowaniem.

Do dyskusji jeszcze był zapisany pan poseł Zbyszek Zaborowski. Jeszcze poseł Wójcik chce odpowiedzieć na wypowiedz pani minister, tak?

Poseł Marek Wójcik (PO) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Ale teraz pan poseł Zbyszek Zaborowski.

Poseł Zbyszek Zaborowski (SLD):

Dziękuję panie przewodniczący. Pani minister wniosła nowe fakty i oceny. Notabene, w jakimś stopniu, nie dziwię się pani minister, że zajmuje teraz stanowisko, ponieważ problem finansowania nowego tworu jakim ma być związek metropolitalny, był zmieniany ok. 5 razy – jeżeli dobrze policzyłem. Trudno powiedzieć, która propozycja jest ostateczna. W moim przekonaniu, jeżeli napisano projekt ustawy, który de facto tworzy nowy szczebel samorządu, bo koledzy projektodawcy upierają się przy wyborach bezpośrednich, chociaż zadania zostały już przykrojone realistycznie i ograniczone do komunikacji publicznej planowania przestrzennego, rozwoju, promocji i gospodarki odpadami. A przejmowanie dróg krajowych i wojewódzkich tylko na bazie dobrowolnych porozumień. W dalszym ciągu jest to nowy twór i by on powstał i by zachęcić do integracji obszary metropolitalne, to w moim przekonaniu, powinna być pewna premia finansowa. Na pewnym etapie, pojawiły się premie w wysokości 2%. Wydaje się, że stosowanie premii jest właściwe.

W moim przekonaniu, należy również zbudować finanse na udziale nie tylko w PIT, ale również w CIT, by metropolia zabiegała o inwestorów i by była zainteresowana rozwojem gospodarczym oraz by wpływała na przyciąganie nowych przedsięwzięć gospodarczych. Stanowisko, które przed chwilą zaprezentowała pani minister, idzie na przekór. Moim zadaniem, utrąca ono szczytną ideę.

Natomiast, jeśli chodzi o konkretną, jedną kwestię, czyli udostępnienia lub zabezpieczenia siedziby dla związku, chcę zwrócić uwagę wysokiemu rządowi, że to już nie chodzi o dobrowolny związek komunalny, ale o instytucję prawną, która ma integrować obszar metropolitalny. Ma mieć władzę w postaci rady związku metropolitalnego z bezpośrednich wyborów i ma mieć zarząd. W projekcie, bardzo poważnie to skonstruowano. W tej sytuacji, zabezpieczenie na etapie organizacji związku przez rząd poprzez wojewodę z majątku skarbu państwa, siedziby i możliwości działania, jest bardzo istotne. Pani minister, tu nie chodzi o GZM, ale o instytucje metropolii, którą rząd może ewentualnie w przyszłości powołać uchwałą Rady Ministrów na bazie projektu – jeśli go przyjmiemy.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję.

Poseł Zbyszek Zaborowski (SLD):

Dlatego apeluję o bardziej konstruktywne stanowisko.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję bardzo. O głos prosił pan przewodniczący Waldy Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mamy przed sobą bardzo dużo poprawek, jeżeli chodzi o zgłoszone poprawki jeszcze w trakcie prac podkomisji. Po zakończeniu prac podkomisji, rząd również zgłosił pewne poprawki. Proponuję, by w trybie pilnym

i doceniając wysiłek koleżanek i kolegów, przedstawiono w miarę jednolity i spójny tekst. By nie pochylać się nad tymi poprawkami, bo mamy za mało wiedzy. Zróbcie państwo poprawki w trybie pilnym. Byłoby dobrze, wówczas praca pójdzie o wiele łatwiej, szybciej i ze zrozumieniem. Bardzo proszę o wniosek, by skierować to do podkomisji.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Kto z państwa posłów jest za tym, by wniosek posła Waldego Dzikowskiego, by poprawki skierować do podkomisji? Proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciw? Nie ma. Kto się wstrzymał? Proszę pana sekretarza o podanie wyników głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 23 głosy, przeciw 0, 3 wstrzymujące się.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję. Stwierdzam, że wniosek pana posła Waldy Dzikowskiego uzyskał wymaganą akceptację. Poprawki zostały skierowane do podkomisji. Zamykam posiedzenie.